

Gode råd om kvisting

Her kommer Motorsagskolen del to. Denne gang tar **Jannicke Modell Røhmen** med seg en **Stihl MS 241** ut i Agderskogen for å lære deg effektiv og sikker kvisting.

Tekst og foto: Roar Ree Kirkevold

Med enkle tips blir det å kviste et tre mye sikrere og lettere enn om du bare «kjører på». Kursinstruktør på Skogkurs, Jannicke Modell Røhmen tar deg med ut i hennes skog på Sørlandet.

Sammen med ektemannen Lars Johan Skjeggedal, hogger hun årlig mellom 200 og 250 kubikkmeter tømmer i egen skog.

– Det er godt å bruke kroppen og få ut det virket som maskinene sliter med, sier hun. Dessuten er det så flott i skogen uansett vær. Fordi hun instruerer flere kurs i hogstteknikk (praktisk skogbruk), blir også skogsarbeidet en måte å videreutvikle og holde teknikken ved like på.

– **TØMMERHOGST** er ikke noe du lærer ved å lese bøker innendørs. Det må sitte i fingrene, hevder Jannicke.

En motorsag er en potensiell fare. Grunnleggende ferdigheter kan spare skader og ulykker. På kursene deltar det både nybegynnere og folk med lang erfaring.

– Faktisk kan det være nybegynnerne som er enklest å

lære. Da behøver vi ikke å gå veien om avlæring av uvaner sier hun.

– **TA FOR EKSEMPEL TOMMELEN** på venstehånda. Den skal alltid gripe rundt bøylen, ikke ligge parallelt med de andre fingrene.

– Veldig mange gjør denne feilen. Når man får kast på saga kan hånda fort skli fremover og kanskje treffe kjedet. Med tommelen under bøylen har du i tillegg både bedre styring og lettere for fortløpende å skifte vinkel på sagen.

JANNICKES VIKTIGSTE RÅD til deg som vil beholde kroppens utvekster litt til er som følger:

Det er viktig at du feller treet på forhøyninger som kan bli en arbeidsbenk. Det kan være trær som du allerede har felt og kvistet, og som ligger på bakken, stubber, tuer eller terrengformasjoner. Dette gir flere fordeler: Du sparer ryggen for store belastninger, du ser kvister under stokken og kan skjære dem av, og du reduserer faren for å skjære i stein.

Jannicke Modell Röhmen er proff instruktør hos Skogkurs

– Ikke legg trærne nitti grader på hverandre, men skrått med toppen mot der de skal trekkes ut av feltet, råder hun. Unngå flettverk av trærne som en beverdemning, men prøv å systematisere stammene i parallelle samlinger. Pass på slik at stokkene ikke kan rulle over deg. Stå på oversiden i bratt terreng.

-HØYRE PEKEFINGER skal aldri være i nærheten av gassen når du beveger beina. Mange synder stort mot dette. Når du flytter føttene langs stammen under kvisting skal du ha sverdet på motsatt side av stammen, samt slippe gassen. Hvis du snubler (og det gjør man ofte), skal du ikke kunne ramle over saga samtidig som du «gir gass» uten å ville det.

Grove kvist kan stå i spenn og gi deg en skikkelig kilevink. Skjær av kvist i spenn et stykke ut på kvisten først, så jobber du trygt inne ved stammen etterpå.

SKJÆRER DU I STEIN (eller jord), merker du umiddelbar forskjell på saga.

– Da kan du like godt file med en gang. Du sliter deg bare ut hvis du utsetter det. Kjøres tømmeret ut i hele lengder med landbrukstraktor, kan det lønne seg å ha ei ekstra sag til aptering (kapping) på leggeplassen. Det blir alltid litt grus og jord i barken under slepetransporten.

”
For å spare armer, skuldre og rygg, skal du ikke løfte saga, men la stammen og beina dine bære vekta.
“

FOR Å SPARE ARMER, skuldre og rygg, skal du ikke løfte saga, men la stammen og beina dine bære vekta. I løpet av en arbeidsdag utgjør gode vaner her en stor forskjell.

Uansett om du er kjevhendt eller ikke, skal venstre hånd på tverbøylen og høyre hånd på bakre bøyle. Alle motorsager er lagd slik. Hvis du hviler saga mot låret, vil sverdet da være lengst mulig vekk fra kroppen.

Bærer du saga i venstre hånd, skal sverdet peke fremover. Bærer du i høyre, skal sverdet bakover. Det gir best tyngdefordeling.

- VI TAR OSS NESTEN alltid tid til å fyre bål, sier Jannicke. Det tenner vi en halvtimes tid før vi skal spise, så er det passe varme til å varme oss og maten.

Ikke press deg for de siste kreftene. Det er bedre å ha tid til å nyte dagene i skogen, sier hun.

Husk tommelen på motsatt side av bøylene.